gemeente
Weststellingwerf

2023- 0098505341

Aan:	Raad van Weststellingwerf
Van:	College van Burgemeester en Wethouders
Afdeling:	*Advies en Ondersteuning*
Datum:	5 april 2023
Onderwerp:	Financiële impact 3 raadsvoorstellen Centrum Wolvega
N.a.v. toezegging raad d.d.:	

Geachte leden van de raad,

Via een drietal raadsvoorstellen wordt u voorgesteld geld beschikbaar te stellen voor plannen in het centrum van Wolvega. Het gaat daarbij om de volgende 3 plannen:

- Herinrichting Winkelstraat € 3.930.000
- Revitalisering Groene Hart € 14.100.000
- Gebiedsontwikkeling Acht-pilarenplein € 2.150.000

De genoemde investeringsbedragen betreffen de nu beschikbaar te stellen bedragen (exclusief rentecomponent). Als college vinden wij het belangrijk u goed inzicht te geven in de impact van de voorgestelde investeringen op de gemeentelijke financiële positie. Via deze memo bieden wij u die informatie.

1. Ontwikkeling Algemene Reserve

In de drie concept-raadsvoorstellen wordt naast de beschikbare gelden uit het dynamisch investeringsfonds voor alle 3 geld onttrokken aan de Algemene Reserve (inclusief de rentecomponent). In totaal ziet dat er als volgt uit:

- Herinrichting Winkelstraat € 3.530.000
- Revitalisering Groene Hart € 7.136.000
- Ontwikkeling 8 pilarenplein € 2.408.000

Totaal ten laste van Algemene Reserve € 13.074.000

De stand van de Algemene Reserve is momenteel als volgt (in miljoenen):

Stand 1 jan. 2023 volgens begroting 2023	(nov. 2022)	€ 15,0
Onttrekking voor Energie noodfonds		1,0 –
Toevoeging Rekeningsaldo 2022 (€ 7,4 – 2,0)		5,4 +
Saldo		€ 19,4
Claim Centrumplan totaal		13,1 –
Herzien saldo na 3 raadsvoorstellen		€ 6,3.

Via dit overzicht is de relatie van de claim uit de centrumplannen vertaald naar de stand van de gemeentelijke Algemene Reserve. In het collegeprogramma 2022-2026 is verwoord dat we een risicobuffer willen aanhouden van 2 maal onze ingeschatte risico's. De ingeschatte en beschreven risico-omvang (begroting 2023) bedraagt een kleine € 5 miljoen. Op basis van dat uitgangspunt moet onze Algemene Reserve een buffer hebben van € 10 miljoen. Met de hiervoor genoemde claim uit de centrumplannen voldoen we daar niet meer aan.

2. Relatie met het meerjarig financieel perspectief

De voorliggende plannen hebben ook een effect op onze structurele financiële positie. De rente- en afschrijvingslasten worden opgevangen door de onttrekking aan de Algemene Reserve en het vervolgens instellen van een dekkingsreserve voor de betreffende investeringen. Daardoor zitten die lasten per saldo neutraal in ons financieel meerjarenperspectief. Wel brengen de investeringen structurele lasten met zich mee in de zin van onderhoud e.d. In de raadsvoorstellen is daarover opgenomen dat we u daar later over informeren.

Hoe ziet dan ons financieel meerjaren perspectief er nu uit? Op 7 november 2022 heeft de gemeenteraad de Programmabegroting 2023 vastgesteld. Op hetzelfde moment lag het collegeprogramma 2022-2026 voor en is aan de hand daarvan de begroting aangepast. Met het collegeprogramma wordt via structurele middelen en incidentele middelen geïnvesteerd in onze gemeente. Het huidige financiële perspectief ziet er als volgt uit:

x € 1.000

Financieel meerjarenperspectief	2023	2024	2025	2026	2027
Baten	91.732	93.343	93.670	88.991	88.329
Lasten	90.915	89.987	88.557	88.464	87.859
Saldo	**817**	**3.356**	**5.113**	**527**	**470**

Tabel: begrotingssaldi na verwerking collegeprogramma

Na de besluitvorming van de begroting hebben wij nog twee circulaires van het Rijk ontvangen over de uitkering uit het gemeentefonds. Beide circulaires hebben invloed op ons financieel meerjarenperspectief. Als we beide circulaires verwerken, wat we bij de voorjaarsnota/kadernota doen, dan ziet het perspectief er als volgt uit:

x € 1.000

Financieel meerjarenperspectief	2023	2024	2025	2026	2027
Baten	91.955	92.970	92.806	89.377	86.723
Lasten	90.915	89.987	88.557	88.464	87.859
Saldo	**1.040**	**2.983**	**4.249**	**913**	**-1.136**

Tabel: begrotingssaldi na decembercirculaire 2022

We zien met name in 2024 en 2025 een heel ruim begrotingssaldo. Dit heeft alles te maken met de vele extra incidentele middelen die we krijgen van het Rijk vanwege het regeerakkoord.

We starten intern nu het traject voor de Kadernota. Via dat traject brengen wij alle autonome ontwikkelingen en beleidsontwikkelingen met financiële consequenties in beeld. Via die weg

krijgen wij goed en actueel zicht in de meerjarige financiële positie van onze gemeente. Conform het voor 2023 opgestelde raadsvergaderschema zullen wij u de Kadernota aanbieden op 17 mei 2023. Behandeling in de raad vindt dan vervolgens plaats op 3 juli 2023.

3. Ontwikkeling van de gemeentelijke schuldpositie

Op basis van de begroting 2023 bedraagt de gemeentelijke solvabiliteit per 31 december 2023 ruim 40%. De solvabiliteitsratio is een kengetal dat weergeeft welk deel van het gemeentelijk vermogen is gefinancierd met eigen vermogen. Als gevolg van de investeringen in het centrumplan zal deze verhouding wijzigen.

Om een beeld te schetsen wat de impact van de voorgenomen investeringen zal zijn, is het van belang het totale perspectief te zien. Twee zaken zijn daarbij van belang. Allereerst ons huidige positieve kassaldo. Momenteel hebben we ongeveer € 17,5 miljoen geld uitstaan bij het Schatkistbankieren. Van dit saldo kunnen wij dagelijks geld opnemen. Een tweede punt van aandacht betreft de omvang van inmiddels beschikbaar gestelde kredieten. Per eind 2022 staat er voor € 14 miljoen aan openstaande kredieten in onze administratie. Dit zijn projecten waar u als raad al een akkoord voor heeft gegeven, maar waarvan de uitvoering nog niet is afgerond. Daarnaast is er met het vaststellen van de Begroting 2023 daar boven op nog eens voor een kleine € 4 miljoen aan investeringen beschikbaar gesteld. We mogen derhalve concluderen dat we de openstaande investeringen kunnen opvangen vanuit de nu reeds beschikbare financiële middelen. Het nu beschikbare liquide saldo van € 17,5 miljoen zetten we in om de inmiddels goedgekeurde investeringen van € 18 miljoen te financieren.

De investeringen voor het centrumplan Wolvega komen daar bovenop. Op hoofdlijnen bedraagt de gemeentelijke investering € 20 miljoen waarbij we € 5 miljoen van derden verwachten te ontvangen. De gemeentelijke inbreng komt daarmee uit op € 15 miljoen. Om deze investering te kunnen financieren zullen wij de komende jaren een lening moeten aangaan. Het aangaan van een lening van die omvang beïnvloedt onze solvabiliteit. De omvang van het vreemd vermogen neemt toe terwijl door de afschrijving op de boekwaarde van de investeringen het Eigen Vermogen afneemt. Door die combinatie daalt de solvabiliteit de komende jaren, met het effectueren van de geplande investeringen, naar ongeveer 30%.

4. Riolering

Onderdeel van de plannen is ook het verbeteren van de riolering in het betreffende plangebied. Hiervoor wordt ten laste van de rioleringsgelden € 2 miljoen ingezet. In het meest recente GRP is geen rekening gehouden met deze kosten. De onttrekking van deze gelden heeft tot gevolg dat de reserve vervanging/onderhoud riolering negatief zal komen te staan. Aangezien dat volgens BBV niet is toegestaan moeten we bij de Kadernota de voorziening aanvullen.

Een grove berekening leert dat een extra uitgave voor riolering van € 2 miljoen ongeveer neerkomt op een structurele tariefstijging van ons rioolrecht van € 15,00 per aansluiting.

5. Gemeentelijk risicoprofiel

Bij zowel de jaarrekening als bij de begroting actualiseren wij het gemeentelijk risicoprofiel. Een beschrijving daarvan nemen wij bij die stukken op in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing. Het starten van een dergelijk groot investeringsproject vormt een nieuw aspect binnen het gemeentelijk risicoprofiel. Aspecten als omvang project, onzekerheid over verkrijgen subsidie, prijsontwikkelingen en onvoorziene aspecten zijn daarbij van belang. Door deze aanvulling stijgt de hiervoor beschreven risico-omvang van nu € 5 miljoen. In combinatie met de uitspraak om 2 keer de risico-omvang als buffer in de Algemene Reserve te hebben kan dat op termijn een hogere claim op de Algemene Reserve leggen.

Tot slot

Met deze memo hopen wij u inzicht te hebben gegeven op de samenhang van de investeringen met de totale financiële gemeentelijke huishouding.